



T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih : 06 Eylül 2019
Sayı : 318

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

İnsan Haklarından Sorumlu Bakanlık Kurulması, Teşkilatı ve Görevleri Hakkında Kanun Teklifi ve gerekçesi ekte sunulmuştur. 03/09/2019

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Av. Mahmut TANAL
İstanbul Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI		
Tali Komisyon	- Anayasa - Plan ve Bütçe	
Esas Komisyon	İnsan Haklarını İnceleme	
Tarih :	01 Ekim 2019	Esas No: 4/2182



1.5.2019
T.C. YATIRIM MENKUL DEĞERLER A.Ş.
YATIRIM MENKUL DEĞERLER A.Ş.
YATIRIM MENKUL DEĞERLER A.Ş.
YATIRIM MENKUL DEĞERLER A.Ş.

TÜMM
KANUNLAR ve KARARLAR BÖLÜMÜ
06 Eylül 2019
Numara:

TBMM
GELEN EVRAK
06 Eylül 2019
No: 530509
EBYS'ye AKTARILMIŞTIR

GEREKÇE

İnsanların doğuştan sahip olduğu hiçbir ayırım gözetmeden herkesin eşit, özgür ve insan onuruna yakışır şekilde yaşamasını güvence altına alan bir takım haklar vardır. Bu haklar tüm kanunların üstünde, tüm devletlerin her koşulda saygı duymak zorunda olduğu, diğer insanların hiçbir koşulda el uzatamayacağı haklardır. Bu haklar ayırım gözetilmeksizin tüm dini inanış, ırk, meshep, felsefi inançtaki insanlar tarafından eşit şekilde gözetilmeli ve korunmalıdır.

Anayasamızın Temel Hak ve Ödevler başlıklı ikinci kısmı başta olmak üzere birçok maddesi insan haklarının korunmasına ilişkindir. Öyle ki daha 2’nci maddede cumhuriyetin niteliklerinden bahsedilirken “insan haklarına saygılı olmak” vurgusu yapılmış ve bu surette daha hemen anayasanın başında insan hakları güvence altına alınmıştır. Yine Anayasamızın 12. maddesi “Herkes, kişiliğine bağlı, dokunulmaz, devredilmez, vazgeçilmez temel hak ve hürriyetlere sahiptir.” Demek suretiyle temel hak ve özgürlükler hususunda bir vurgulama yapmış, bu hakların önemine bir kez daha atıfta bulunmuştur.

İnsan hakları konusunda uluslararası mevzuat da paralel şekilde düzenlenmiştir. Türkiye'nin de taraf olduğu Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi insan haklarını güvence altına alma saiki ile milletlerin ortak akıl ve iradesine dayanarak oluşturulmuş bir metindir. Bu metinle yaşama hakkı, kölelik yasağı, angarya yasağı, işkence yasağı gibi oldukça temel insan hakları düzenlenmiştir.

İnsan hakları kavramı tüm insanlar için ortak önem ve gerekliliğe sahip bir kavramdır. Bu nedenle münhasıran yasalarla korunmaya çalışılması yahut bazı bakanlıklara küçük birimler oluşturulması konuyla ilgili etkili bir koruma sağlayamamaktadır. Özellikle son yıllarda artan mülteci sorununu da göz önüne alırsak devletin bu konudaki etkinliğinin bugün yeterli olamadığı açıktır.

Hem ülke içerisinde hem de uluslararası alanda yaşanan insan hakları ihlallerinin değerlendirilmesi, dile getirilmesi, mümkünse engellenmesi için söz konusu teklif ile münhasıran bu hususta görevli bir bakanlık kurulması teklif edilmektedir.

Bakanlığın teşkilatı içerisinde özellikle insan haklarını ilgilendiren davaların etkin takibi yapılacak, gerekli olduğunda mevzuat değişikliklerinde fikir belirtecek ve ülke içerisindeki hukuka güvenin artmasını sağlayacak bir hukuk kurulu öngörülmektedir. Bunun yanında özellikle son yıllarda televizyon ortamında artan şiddet görüntülerinin insan hakları ihlali niteliği taşıyanlarının engellenmesinden, insan hakları konusunda etkin bir kampanya sunmayı amaçlayan programlar hazırlamaya değin çalışmalar yürütecek bir medya kurulu öngörülmektedir.

Teklif ile münhasıran uluslararası alanda gerçekleştirilen insan hakları ihlallerini takip etmek üzere bir kurul oluşturulmakta bu sayede yalnız yurt içi değil yurt dışında da Türkiye'nin insan haklarına yaptığı katkının geliştirilmesi hedeflenmektedir.



MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- Kanunun amacı açıklanmıştır.

MADDE 2- Bakanlığın görevleri belirlenmiştir.

MADDE 3- Bakanlığın teşkilatı düzenlenmiştir.

MADDE 4- Bakanın görev ve yetkilerinin sınırları çizilmiştir.

MADDE 5- Yöneticilerin sorumlulukları belirlenmiştir.

MADDE 6- Bakanlığın koordinasyon ve işbirliği konusunda bakanlığın görev, yetki ve sorumluluğu belirlenmiştir.

MADDE 7- Kadroların atanmasına ilişkin düzenlemeler getirilmiştir.

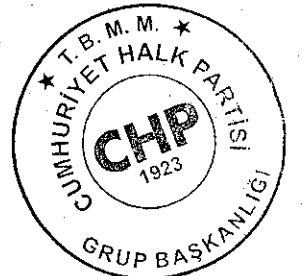
MADDE 8- Bakanlık bünyesinde bir uluslararası hukuk kurulu kurularak insan hakları hususundaki hukuki meselelere etkin katılım sağlanmaya çalışılmıştır.

MADDE 9- Bakanlık bünyesinde insan haklarının topluma benimsetme etkinliğinin artırılması amacıyla bir İnsan Hakları Medya Kurulu kurulmuştur.

MADDE 10- Dünyada meydana gelen insan hakları ihlallerinin engellenmesi ve yaralarının sarılması gibi amaçlarla bakanlığa bağlı bir uluslararası kurul kurulmuştur.

MADDE 11- Yürürlük maddesidir.

MADDE 12- Yürütme maddesidir.



İNSAN HAKLARINDAN SORUMLU BAKANLIK KURULMASI, TEŞKİLATI VE GÖREVLERİ HAKKINDA KANUN TEKLİFİ

BİRİNCİ KISIM

Amaç, Görev, Teşkilat, Yönetim

Amaç

MADDE 1- Bu Kanunun amacı, İnsan Haklarından Sorumlu Bakanlığın kuruluşu, teşkilatı ve görevlerinin belirlenmesi ile devlet kurumlarının, özel ve tüzel kişilerin insan hakları hususundaki eylem ve söylemlerinin düzenlenmesi, insanların anayasal hak ve özgürlüklerinin teminatının uzman kişilerce korunması, insan hakları ile ilgili ihlallerin hem mahkemeler hem de diğer kurum ve kuruluşlar önüne taşınması, takibi, katılımı ile insan haklarının etkin korunması adına stratejinin belirlenmesi, devlet kurumlarının organize edilmesi ve bu amaçla koruyucu tedbirler alınmasını sağlamaktır.

Görev

MADDE 2- İnsan Haklarından Sorumlu Bakanlığın görevleri şunlardır;

- İnsan haklarının iyileştirilmesi, düzenlenmesi ve organizasyonuna ilişkin stratejinin belirlenmesi,
- İnsan hakları ihlallerinin azaltılması için gerekli tedbirleri alarak lüzumlu görülen eğitimlerin verilmesi, mevzuatın belirlenmesine katkı sağlanması, gerekli tavsiyelerde bulunulması,
- İnsan haklarının korunması adına gerekli teşkilatların oluşturulması ve denetlenmesi,
- Başka bakanlıklara bağlı birimlerin insan hakları hususunda yapacakları faaliyetlere katkı sağlanması,
- İnsan hakları ihlali şüphesi bulunan vakalarda gerekli destekleri sağlamak,
- Kanun tarafından başka bakanlıklara bırakılmamış olan insan haklarına ilişkin diğer faaliyetlerin yürütülmesi,
- İnsan haklarının geliştirilmesi amacıyla teşkilatların oluşturulması, birimlerin kurulması,
- Mahkemelerin, kamu denetçilerinin ve idari işlem yapmaya yetkili diğer makamların insan haklarına ilişkin olabilecek kararlarına etkin destek ve katılım sağlamak.

Teşkilat

MADDE 3- İnsan Haklarından Sorumlu Bakanlığın teşkilatı merkez teşkilatı ile taşra teşkilatından meydana gelir. Bakanlık teşkilatı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile düzenlenir.

Bakan

MADDE 4 – Bakan, Bakanlık kuruluşunun en üst amiridir ve Bakanlık hizmetlerinin mevzuata, hükümetin genel siyasetine, milli güvenlik siyasetine, kalkınma planlarına ve yıllık programlara uygun olarak yürütmekle ve Bakanlığın faaliyet alanına giren konularda diğer bakanlıklarla işbirliği ve koordinasyonu sağlamakla görevlidir.

Bakan, emri altındakilerin faaliyet ve işlemlerinden sorumlu olup, Bakanlık merkez teşkilatı ile bağlı ve ilgili kuruluşlarının faaliyetlerini, işlemlerini ve hesaplarını denetlemekle görevli ve yetkilidir.



MADDE 5 – Bakanlık merkez teşkilatı ile bağlı ve ilgili kuruluşların her kademedeki yöneticileri yapmakla yükümlü bulundukları hizmet veya görevleri, Bakanlık emir ve direktifleri yönünde, mevzuata, plan ve programlara uygun olarak düzenlemek ve yürütmekle bir üst yönetici kademeye karşı sorumludur.

Koordinasyon ve işbirliği konusunda bakanlığın görev, yetki ve sorumluluğu

MADDE 6 – Bakanlık anahizmet ve görevleriyle ilgili konularda diğ er bakanlıkların ve kamu kurum ve kuruluşlarının uyacakları esasları yürürlükteki mevzuata uygun olarak belirlemekle, kaynak ısrafını önleyecek ve koordinasyon sağlayacak tedbirleri almakla görevli ve yetkilidir

Bakanlık, diğer bakanlıkların hizmet alanına giren konulara ilişkin faaliyetlerinde, Cumhurbaşkanınca belirlenecek esaslar çerçevesinde ilgili bakanlıklara danışmak ve gerekli işbirliği ve koordinasyon sağlamaktan sorumludur

Kadrolar

MADDE 7 – Kadroların tespit, ihdas, kullanımı ve iptali ile kadrolara ilişkin diğer hususlar Genel Kadro ve Usulü Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi hükümlerine göre düzenlenir.

İKİNCİ KISIM

Çeşitli Hükümler

İnsan Hakları Hukuk Kurulu

MADDE 8- Bakanlık bünyesinde bir İnsan Hakları Hukuk Kurulu oluşturulur. Kurul bir başkan, sekiz üye ve ihtiyaç duyulan kadar gözlemciden oluşur.

Kurul aylık toplantılarında insan haklarıyla doğrudan ilişkili gördüğü davaları gündeme alır. Kurul bu davaların duruşmalarına birer adet gözlemci ile katılır. Kurulun görev ve yetkileri yönetmelik ile belirlenir.

İnsan Hakları Medya Kurulu

MADDE 9- Bakanlık bünyesinde bir İnsan Hakları Medya Kurulu oluşturulur. Kurul bir başkan ve sekiz üyeden oluşur.

Kurul aylık toplantılarında medya kanallarında yer alan ve insan hakları ihlali niteliği taşıyan yayınları gündeme alır. Kurul bu yayınlarla ilgili olarak RTÜK'e tavsiye karar verebilir. Kurulun görev ve yetkileri yönetmelik ile belirlenir.

Uluslararası İnsan Hakları Kurulu

MADDE 10 - Bakanlık bünyesinde bir Uluslararası İnsan Hakları Kurulu oluşturulur. Kurul bir başkan, sekiz üyeden oluşur.

Kurul ülke sınırları dışında gerçekleşen insan hakları ihlallerini takip ederek, konunun çözümü, uluslararası yargıya taşınması ve gündeme getirilmesi gibi hususlarda atılabilecek adımlar konusunda raporlar hazırlar. Kurulun görev ve yetkileri yönetmelik ile belirlenir.

MADDE 11- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 12 Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

